

Alla för hvarandra.

# TJÄNARINNE- BLADET

UTGIFVET AF STOCKHOLMS TJÄNARINNEFÖRENING.

| N:r 1 | Nov. 1905 | Pris 5 öre |
|-------|-----------|------------|
|-------|-----------|------------|

## Stockholms Tjänarinneförenings platsanskaffningsbyrå.

För två år sedan, då tjänarinnefrågan debatterades här i hufvudstaden, voro alla eniga om, att hvad som först och främst borde göras för att förbättra tjänarinnornas ställning vore att upprätta en platsanskaffningsbyrå, hvars hufvuduppgift skulle vara, att taga reda på såväl tjänarna som platserna, dit man skickade dem och ej, som de allra flesta af våra nuvarande byråar, ockra på tjänarna.

Då Tjänarinneföreningen bildades, upptog den på sitt program upprättandet af en egen platsanskaffningsbyrå, och har föreningen nu lyckats realisera denna plan, då den i dagarna öppnat sin platsanskaffningsbyrå Grefteuregatan 20 C, som på samma gång blir föreningens expedition.

Byrån förmedlar platser åt alla kvinnliga tjänare och biträden inom hemmen. Inskriftningsavgiften är 50 öre, hvilken sedan antingen inberäknas i förmedlingsavgiften eller återlämnas, om förmedling ej sker genom byrån.

Förmedlingsavgiften beräknas efter månadslönens storlek, och är för medlemmar 5 procent och för icke medlemmar 10 procent af månadslönen.

Tjänarinna, som ej är belåten med den plats hon erhållit genom byrån, äger rättighet att inom 14 dagar efter sedan hon tillträtt densamma, göra ombyte för samma afgift. För dem som önska skriftlig öfverenskommelse, tillhandahållas å byrån blanketter.

Dessutom lämnar byrån kostnadsfritt råd och upplysningar till tjänarinnor.

\* \* \*

Det har, som ju är lätt att förstå, fordrats både varmt intresse och uppofigingar från medlemmarnas sida, då det gällt att starta ett företag med så stora utgifter och osäkra inkomster. Men »den intet vågar, han intet vinner», säger ordspråket. Stockholms Tjänarinneförening har »vågat»

lita på Stockholms tjänarinnekår, och det vore en evinnerlig skam för den kåren, om detta hopp skulle slå fel.

Vi uppmana nu *kraftigt* alla tidningens läsare bland tjänarinnorna att *enigt* slå vakt om vår egen platsanskaffningsbyrå, väl vetande, att vi därmed tvinga *husmödrarna*, att *också* anlita densamma. Och låt oss aldrig glömma, att hvad vi göra för att stödja vår egen byrå och hjälpa hvarandra, det göra vi åt oss själfva.

Elisabet Andersson.

Finlands tjänstflickor vilja ha reformer samtidigt med öfriga finska medborgare och *däri* göra de rätt. De fordra nämligen:

1) att *legohjonsstadgan*, som sätter tjänarna i undantagsställning, *bör afskaffas* och tjänaren bör beviljas fullständig medborgerliga rättigheter, *såsom rösträtt samt valbarhet*;

2) att åt tjänarinnan bör gifvas frihet minst en hvardagsafton i veckan från kl. 5 hela kvällen och hvarannan söndags e. m. från kl. 4 hela kvällen och hvarannan söndagsförmiddag 3 tim.;

3) att arbetet i hemmet bör ordnas så, att arbetstiden vore 10 tim. och att i vanliga fall arbetet skulle börja från kl. 7 f. m. och sluta kl. 9 e. m., om det fordras öfverarbete bör betalas 25 p. per tim.;

4) att alla, som tjänat i familjen minst  $\frac{1}{2}$  år, bör gifvas 8 dagars ledighet som sommarlof med full lön;

5) att alla enskilda *platsförmedlingsbyråer* *böra stängas*, och tillåtes platsförmedling endast för skilda fackföreningar för sitt fack och allmänna kommunala arbetsförmedlingsbyrå;

6) att laglig prostitution bör ovillkorligen afskaffas;

7) att under nuvarande förhållande bör tjänarinnan få besöka allmänna möten.

En tjänstflicka som medlem af kunglig kommitté. Efter en lång strid emot den danska »tyendeloven», d. v. s. Danmarks tjänstehjonsstadga och i

hvilken strid Danmarks organiserade tjänsteflickor tagit en ärofull del, beslöt danska riksdagen i fjol att tillsätta en kommitté, som skall utarbete ett nytt lagförslag rörande förhållandena mellan husbönder och tjänare. En af medlemmarne i denna kommitté är den från sina besök i Malmö och Stockholm för alla bekanta fröken *Marie Christensen*, ordförande i Köpenhamns tjänarinneförening. Det kommer allt att falla mycket snö i Sverige, innan vår riksdag bekvämar sig till att utse en tjänsteflicka som medlem af någon kunglig kommitté.

## Vänsterval och vänster- ministär.

Hvad Sveriges inre politiska utveckling beträffar har hösten 1905 medfört viktiga förändringar. Till riksdagens Andra kammar hafva val af vänstermän varit af öfvervägande majoritet. Därvid har särskild arbetareklassen att glädja sig åt, att ej mindre än *fjorton* speciella *arbetarrepresentanter* insatts i andra kammaren. Förut var det blott fyra, således en ökning i ett slag af tio.

Som en följd af dessa utpräglade vänsterval hafva vi nu fått vår första vänsterministär, med advokaten Karl Staaff som statsminister. Man har all anledning att förmoda, att det rösträttsförslag, som af den nya ministären kommer att framläggas till nästa riksdag, skall vara byggt på så klar allmän rösträtt, att äfven arbetsklassens representanter skola kunna antaga detsamma. Vi hafva således kommit ett stort steg närmare lösningen af vår rösträttsfråga, som alltför länge fått förblifva olöst.

Blir allmän rösträtt införd kan man äfven hoppas på snabbare genomförande af reformer än vi hittills varit vana vid här i landet. Hela arbetsklassens ställning hoppas man få se förbättrad och bland annat verksam arbetarskyddslagstiftning genomförd. Äfven tjänarinnekåren bör kunna skyddas genom lagen, hvarvid i

första hand den gammalmodiga och för kåren förödmjukande tjänstehjonsstadgan måste upphävas.

Sveriges tjänarinnor vänta nu af riksdagens *fjorton arbetarerepresentanter* att de under sin riksdagsverksamhet för arbetareklassens höjande skola anse det för sin plikt att *ej glömma tjänarekåren* hvarken den manliga eller kvinnliga.

Men för att tjänarna skola kunna göra sina anspråk hörda inför våra lagstiftare fordras att de sluta sig samman i fasta fackföreningar.

A. L.—n.

## Hur är det med tjänarinnornas ledighet?

En mycket viktig fråga för oss tjänarinnor anser jag den vara om reglerad arbetstid och bestämd fritid. Klagomål höras ofta och det med rätta om den oskäligt långa arbetstiden och svårigheten att få bestämd ledighet. Nog kan man väl tycka, att den som har en arbetstid på hundra timmar i veckan och därutöver, borde vara berättigad att åtminstone åtnjuta ledigt en fem à sex timmar hvarje söndag och en kväll i veckan alldeles gifvet, så att man säkert visste, att då är jag ledig. Mången invänder nog, att detta ha vi ju, men jag vågar påstå, att inte en tredjedel af oss ha det. Litet ledigt på söndagen ha ju de flesta, men det är allt för ovisst. Vid minsta nyck af herrskapet får man försaka sin fritid, ersättning därför kommer ju aldrig ifråga. Likaså är det med den lediga kvällen i veckan. Många husmödrar har det till sed, att just vid sådant tillfälle styra om med något extra arbete i afsikt att förhindra. Går tjänarinnan ändå, så får hon det omdömet att vara oefferrättlig och pliktförgäten. Ett annat missförhållande är det, att man skall be om lof att gå ut, sedan arbetet för dagen är slut, likaså det att vara hemma igen på viss tid, när inga plikter vänta. Det sistnämnda kan i tillämpning göra platsen till sannskyldig fångenskap.

Hvad skola vi då göra för att bättre förhållande skall komma till stånd? Vi måste kraftigt protestera mot nu rådande godtycklighet och söka få ordnade och bestämda aftal. Men en och en eller några kunna vi så litet uträtta. Låt oss i stället sluta oss tillsammans till en mäktig organisation, så hafva vi allt att vinna. På flera ställen i vårt land äro nu tjänarinneföreningar bildade för att tillvarata våra intressen och höja kårens anseende. Ringa förståelse ha hittills föreningarna rönt, men vi hoppas att genom fortsatt arbete och kraftig agitation väcka våra kamraters intresse. Och vi, som trots hån och motstånd tagit de första stegen, må vi i orubblig tro på en rättvis saks framgång oförtrutet fortsätta på den inslagna vägen, väl vetande, att utan strid ej någon seger vinnes.

Anna Björling.

Vid den höstfest, som af Stockholms Tjänarinneförening anordnas den 25 nov. må af programmet framhållas: deklamation af fröken S. Silfverbrand samt sång och vislåtar af »Lisa i Kråkhult» och »Pelle i Storängen», hvarvid flera bekanta n:r komma att uppföras, såsom »Alunda-visa», »Dalvalsen», »4 små grisar» m. m., m. m.

## Min biografi.

I hjärtat af Småland jag föddes  
I torpet vid skogens bryn.  
Hur familjen i lycka där möttes,  
Står ännu för min inre syn!

Af faders- och modershanden  
En kärleksfull vård jag fick,  
Tills för bröd måste lösas banden  
Och ut i världen jag gick.

Ack, föga jag kunde ana  
I min barndoms lyckliga da'r,  
Hur åt mänskligt godtycke lämnad  
Man på tjänstflickans bana var.

Ibland har en matmor jag funnit  
Som i mig ock en människa sett,  
Som när trött och sjuk jag varit,  
Ett deltagande ord mig gett.

Som lugnt mig tillrättavisat,  
Då jag något fel begått,  
Och ej ständigt grålat och bråkat,  
Som om det varit ett brott!

Men när på min långa bana  
Min tanke tillbaka går,  
Den finner så bittra minnen,  
Som lämnat djupa spår.

Att dum och inskränkt jag varit,  
Så ofta mitt öra nått!  
Hur kan man begära af mig  
En bildning, som ej jag fått?

Och arbete jämnt har fordrats,  
Snart sagt både natt och dag,  
Och skulle jag våga klaga,  
Så körs jag från platsen, jag.

När sedan i heta tårar  
Min smärta lindring fann,  
Jag hänades med de orden:  
»Du hade nog bra minsann!»

O, kunde ni husmödrar ana,  
Hur på känsliga sinnen det tär,  
När missförstådd och föraktad  
Man hela lifvet är!

Jag vet, ni ej då skulle klandra,  
Men oss räcka en stödjande hand,  
Då vi, för att hjälpa hvarandra,  
Ha knutit föreningens band.

Flyg vida, du lille häröld  
Och vittna för en och hvar,  
Att tjänstflickan uti Sverige  
Sin egen förening har.

Där vi sträfvat och arbetat alla  
Att kunskap och duglighet nå,  
Så att vår kär och omsider  
En ljusare framtid skall få.

Hilda Krohn.

## Bref från Malmö.

Då äfven Sveriges tjänstflickor börjat organisera sig och redan hunnit så långt, att de kunnat starta en egen tidning, tack vare Stockholms tjänarinneförenings energiska arbete för den saken, måste den komma att hälsas med stor entusiasm inom tjänarinnekåren, hvilken genom den samma får ett organ, som förfäktar dess intressen och förmedlar arbetet de respektive afdelningarna emellan.

Hvad den ekonomiska sidan af saken angår, så menar jag att det vore klokast att göra tidningen obligatorisk, d. v. s. beräkna årsavgiften så, att tidningen kunde utdelas gratis till medlemmarna. Vidare vore det önskvärdt, att hvarje afdelning ville garantera för ett visst antal exemplar, så att en fast ekonomisk grundval kunde ernås att bygga på.

Först i sammanslutningens tecken kunna tjänstflickorna närma sig hvarandra för att häfda sina gemensamma intressen, för att förbättra sin ställning och skaffa sig dragligare lefnadsvillkor. Denna kär, som alltid stått så långt efter sin tid och alltid varit så förbisedd, därför att den stått under inflytande af vår föräldrade tjänstehjonsstadgas drakoniska bestämmelser och som alltid varit hänvisad till sina öfverordnades godtycke i såväl materielt som intellektuellt hänseende, har det mest tränande behöf af att höja sin kulturella nivå inom samhället.

Stora svårigheter hafva mött oss, här såväl som på andra områden, när vi på allvar sökt sprida organisationens idéer bland tjänarinnekåren. Vi hafva en hård mark att bryta och här fordras både kraft och vilja att gå med, om vi skola kunna vänta oss någon frukt af vårt arbete.

Under den korta tid Malmö tjänarinneförening existerat är det Köpenhamns tjänarinneförenings energiske ordförande, fröken Marie Christensen, som välvilligt ställt sig till vårt förfogande, i det hon såväl genom åtskilliga föredrag som ock på annat sätt tillhandagått oss med råd och upplysningar.

Hvad som genom outtröttlig energi kan uträttas äfven bland tjänarinnor, visar oss Köpenhamns tjänarinneförening, som under jämförelsevis kort tid utfört så vackert arbete, att det väckt uppmärksamhet och erkännande i såväl deras egen press som i andra länders.

Hvilken kontrast emot sina målmedvetna och framåtsträfvande kolleger i Köpenhamn erbjuder däremot icke Malmö tjänstflickor! Dessa halfsofvande varelser, som hittills visat sig totalt sakna allt intellektuellt intresse, som först vilja vänta och se hur det går, d. v. s. de vilja helst slippa att vara med och göra arbetet, men hafva troligtvis ingenting emot att vara med och skörda frukterna.

Emellertid, då man allt som oftast hör klagomål från deras sida öfver orättvisor, brutalt bemötande m. m., som kommer dem till del från deras öfverordnade, anser jag att det bör utgöra en kraftig maning för dem att göra sin förening lifskraftig och fast, för att genom ett enigt och

kraftigt uppträdande kunna få dylika missförhållanden bortarbetade.

Som vi sakna medel att upprätta egen platsanskaffningsbyrå och i Malmö numera upprättats en kommunal sådan, vill jag uppmana våra tjänarinnor att vid sökande af plats så mycket som möjligt hänvända sig dit och undvika våra gamla kommissionskontor, väl betänkande hvilken skandalös slafhandel där är rådande.

Ännu en gång vill jag ställa en enträgen uppmaning till Malmö tjänsteflickor att obrottsligt hålla tillsammans för att föra sin sak fram till seger, så att vi ej komma att stå allt för långt efter tjänarinnorna å andra orter. Till och med i det förtryckta Finland ha tjänarinnorna hunnit längre på organisationens område än här. Låt oss försöka att icke vara med de sista.

Äfven husmödrarna måste finna det mera förenligt med sin fördel att hafva bildade och intelligenta tjänsteflickor i sitt hus än ohysade och okunniga, som endast förorsaka stridigheter och osämja. Tänk på hvilken förtviflad strid en stor del arbetarehustrur i dessa dagar hafva måst utkämpa, icke allenast för sig själfva och sin familj, utan äfven för oss. Vi skola äfven komma ihåg, att vi endast i samarbete med socialdemokratin säkrast kunna få den föråldrade och barbariska tjänstehjonsstadgan afskaffad eller förbättrad och andra lika nödvändiga reformer genomförda.

Karin Rieck.

## I Helsingborg

bildades i våras en tjänarinneförening med omkring 40 medlemmar.

Där som här sökte man med både hot och hån skrämja tjänsteflickorna för den nya föreningen. Fruarna förmanade dem att ej ingå i densamma och slutade oftast dessa sina förmaningar med orden: »Och så bli ni utskända i Helsingborgs-Posten».

Också visade nämnda tidnings redaktör och stadens borgmästare »stort nit», då det gällde att bekämpa den unga organisationsrörelsen. Herr borgmästaren förklarade utan vidare: »Skulle det komma någon af den där föreningens affischutdelare i mitt kök, så skall jag lugga henne tills hon mister sitt hår». Och redaktören skref i sin tidning bland annat som följer:

Våra jungfrur eller s. k. familjeslafvinnor ha som bekant nu fått en fackförening här i staden också. Tack vare den snälle socialisten, journalisten Christiernson, som lofvat att klara de otäcka fruarna åt dem.

Jungfrurna vilja ha egen nyckel till skafferiet, två fria veckodagar, en half flaska Mums extra dry hvarje söndag, tillgång till öfning på husets pianino samt fritt husrum för bicykel och brandsoldat. Hvilka billiga fordringar vi af allt hjerta önska de må få uppfylla.

Sannerligen att den redaktörn står efter sina kolleger här i hufvudstaden, då det gäller att håna och förlöjliga de kvinnor, som laga deras mat, städa deras rum, vårda deras barn m. m. m. m.

Dock hänet skall ej skrämja tjänsteflickorna, endast egga dem till nya försök att resa sig upp mot de fördomar och

klasslagar, för hvilka de hitintills så ödmjukt böjt sig.

Från flera platser ha vi mottagit under rättelse om, att man förbereder bildandet af nya tjänarinneföreningar.

## Ur verkligheten.

Stockholmsbild

för Tjänarinnebladet.

Af Walborg Ulrich.

»Eftersom ingenjör'n är borta, tänkte jag fråga, om jag kunde få gå hem till mamma en stund, sen jag hört efter platsen. Jag har gjort i ordning till kvällen och bäddat åt gossarne, men fröken Ekberg är hos fröken, så att där inne får det väl vara, tills jag kommer igen.»

»Ja, för all del! Fanny lägger sig nog inte så tidigt, och i så fall kan hon ju bädda själf. Mätte det nu vara en bra plats, kära Anna, och kom ihåg, att jag gärna vill rekommendera Anna muntligen, eftersom det är omöjligt att förmå Anna följa med upp till Norrland.»

Anna såg bekymrad ut. »Jag ville så gärna, men — men . . .»

»Ja, jag vet ju, hvar skon klämmer», afbröt fru Berggren vänligt, »och jag förstår det nog också, kära barn. Men jag kommer att sakna Anna ofantligt, och det kanske Anna gör med; vi ha blifvit så vana vid hvarandra på de här fem åren. Nej, gråt inte nu, utan laga så att Anna kommer i väg», tillade hon uppmuntrande.

»Tack snälla frun», var allt hvad Anna kunde svara.

I köket satt hennes syster Hilda, och när hon fick höra, hvarför Anna kom ut med tårar i ögonen, brast hon i skratt.

»Du är allt en lifvad galosch, som gråter för något sådant! Tänk om jag skulle lipa, hvar gång jag flyttade! Tvärtom, när jag varit i min plats 14 dar, så längtar jag redan till nästa flyttning. Det är så roligt med ombyte och nya förhållanden litet emellanåt. Usch, hvad det skulle vara enförmigt att vara fem år på samma ställe.»

»Prata inga dumheter», sade Anna allvarligt. »Om du första gången hade kommit till en matmor som fru Berggren, så hade du nog inte blifvit en sådan flyttfågel, som du nu är. Men det är synd, att du råkat så illa ut från början. Har du sökt någon plats ännu?»

»Ähnej, jag får nog plats, när tider blir. Inte må du tro, jag ämnar börja med det redan. Vi ha ju bara den 3 september i dag.»

»Ja, men om du inte dröjde så länge med att höra efter något, så vore det bestämt bättre. Du kan väl inse, att ordentliga matmödrar likaväl som ordentliga tjänare inte vänta till de sista dagarne. Då är det nog i allmänhet bara dåliga platser och slarfviga flickor kvar.»

»Tack skall du ha, för att du räknar mig till de slarfviga. Men det är nog inte farligt med det. Den här saken känner du för resten inte alls till, du som bara flyttat en endaste gång.»

»Ja, gudskelof! Och vore det inte för Birgers skull, så följde jag allt med nu också.»

»Nej hör du, så tokig skulle du väl ändå inte kunna vara! Lämna Stockholm och gräfva ner dig någonstans i ödemarken däruppe på rama bondlandet.»

»Det är ju ett stort bruk, där ingenjörn fått anställning, fast du tycker naturligtvis, att allt som ligger utom Stockholms tullar är ödemark. Men kom, nu är jag färdig.»

Systrarna följdes åt ner till Drottninggatan, där enligt annons en bra plats skulle finnas för ordentlig och kunnig ensamjungfru i sin familj. Med beklämdt sinne gick Anna uppför två trappor och ringde på. Hon fick sitta ner i tamburen. »Hennes nåd» skulle strax komma.

Efter dryga tio minuter kommo två damer, den ena klädd i hatt och kappa, ut i tamburen under ifrigt samtal och utan att — som det tycktes — märka Anna, som genast reste sig upp.

»Det vore verkligen mycket bättre, om man kunde ha det som i Amerika, där de komma vissa timmar om dagen, och sen är man fri ifrån dem», sade den ena, hon som skulle gå.

»Änej, det går inte här i landet, då fick man ju lof att ordna om både sitt hem och hela sitt lefnadssätt för deras skull. Det fattades bara, fast det är nog antagligen dit de vilja komma, om de få hållas. Nej, jag håller fast vid den gamla goda tiden, då tjänarna hörde till familjen. I mina föräldrars hus hade vi folk, som varit hos oss i öfver 20 år. Men några sådana kan man minsann inte få numera.»

Anna fattade mod. Hon hade ju varit fem år hos fru Berggren och kände sig, som om hon nästan »hörde till» där.

När den främmande efter många »söta du» och »goda du» och »glöm inte alldeles bort mig» äntligen hade gått, vände sig »hennes nåd» till Anna, mönstrade henne hastigt och besvarade med en obetydlig nick hennes hälsning. Ioom sig önskande, att hon nu haft Hildas vana, försökte Anna säga något om, att »herrskapet skulle resa och därför var hon tvungen att söka annan plats». Hennes nåd tycktes ej fästa sig därvid, utan sträckte ut handen, under det hon sade:

»Det är väl bäst jag börjar med betygen, så får jag se, om det är något att reflektera på. Det har varit så många här i dag, men jag har ännu ej bestämt mig riktigt. Bara två betyg», utbrast hon förvånad, »hur kan jungfrun söka den här tjänsten då? Det stod ju i annonsen, att jag ville ha en »kunnig» tjänare och ingen nybörjare.»

»Jag har haft plats i sex år snart», svarade Anna lugnt, och inte blir man väl ordentligare och kunnigare af att flytta hvar halfår.»

»Hennes nåd» kastade en skarp blick på Anna och vecklade upp betygen, som hon flyktigt ögnade igenom. »Fem år», sade hon gillande, »det var ju inte så illa. Men kanske det inte fanns någon fru i huset, så att jungfrun fick sköta allt efter sitt eget hufvud. I så fall får jungfrun allt tänka sig, att det blir helt annorlunda här. Jag sköter själf mitt hem.»

(Forts.)

## Inför domstolen.

Efter Robert Heymann.

»Javäl, I herrar af rätten, jag hafver min lilla dränkt, i Haidensee mellan vassen jag henne i djupet sänkt.

Hon ligger därnere i djupet af vågorna vaggad till ro, och nacken har prydt med rosor den lillas fridsälla bo.

Hon ligger från lifvet bärgad, I herrar, det säger jag er: jag därför mitt barn har dödat, ty döda lida ej mer.

Jag mycket har älskat och lidit och äkta min kärlek var; det är en lik eder, I herrar, som trampat och krossat mig har.

Det var hans barn, den lilla, och henne dock älskade jag, med hvarje fiber i själen och hvarje mitt hjärtas slag.

En gång, uti skymningsstunden vi tre hade blifvit då: jag och min lilla flicka och *hungern* mellan oss två.

Hon sof och jag mig henne tänkte, som jungfru, så ren och god, med kärlek i unga hjärtat och vildt och förtärande blod.

Hon var ju en folkets kvinna född att förtrampas och dö; jag såg henne utstött, förtviflad en spillra på lifvets sjö.

Så skall hon, jag tänkte, komma med kinder i rosenglöd, till mig uti eländets koja: »Jag älskar — det blir min död!»

Och då, I herrar af rätten, jag henne på armen tog och kastade henne i hafvet då vildast mitt hjärta slog.

Dit skall ingen riddare komma med älskog, så falsk och het, där nere finns ingen kärlek och ingen förgätenhet.»

(Folkbl.)

N. W.

Husmännen äro glada öfver tjänarinneförörelsen, önskar att en sådan funnes äfven bland de manliga tjänarne.

I danska tidningen Tjenstepigernes Blad, läses följande:

En husman kom in på vårt anvisningskontor för att söka plats i staden för sin 16-åriga dotter, som för tillfället tjänade på en bondgård. Vi sporde mannen hvarför han ville hafva sin unga dotter till staden, och mycket mera, som han besvarade således: »Jo», säger han och skakar på hufvudet, »det är ju ett förskräckligt slit därute, om sommaren gäller det att hänga i från tidigt på morgonen till sent på aftonen. Ingen middagshvila utan mjölka och diska medan de andra arbetarna hvila sig, och vid den här tiden ligga de i rofve- och potatislanden.

Vi riskera en vacker dag att få hem henne sjuk, sådant är inte sällsynt. Ingen har hvar-

ken hjärta eller förståelse för dem. Man kan för resten inte begära att en husmor som aldrig varit utom sina föräldrars dörr innan hon gift sig, utan gått hemma och fått sin vilja fram i allt, skall kunna ha tjänstfolk under sig, af den orsaken blir också många gånger kosten dålig. Husbondefolket är nog kloka på sitt vis, de veta att ju enfaldigare en tjänare är desto lättare kunna de köra med honom och det gör att de vilja helst ha de unga. Och från den andra sidan, hvad skall vi småfolk göra, vi ha ju inte råd att låta våra barn lära något och därför går det som det går.

Vi afbryta nu mannen och fråga: om han känner vår förening något, då vi nu skola skaffa hans dotter plats? Han svarade glädje-strålade: »Ja, vi tala just om den ute hos oss och är så glada och tack samma för den. Föreningen vill ju lära tjänstflickorna att bära aktning för sig själfva och sitt arbete, det är nog den väg vi skola gå, det är storartat, och den har säkert stor tillslutning, alla tjänstflickor härinne är väl med?» Vi undviker att besvara den sista frågan och spörjer om tjänstflickorna därute på landet också äro glada åt föreningen? »Ack säger mannen, de står så långt tillbaka, de tänka icke, men det är ju vi föräldrar som borde tänka.» Så frågar han om vi inte har någon förening för de manliga tjänarne, hvilken fråga vi måste besvara nekande, men gjorde honom på samma gång uppmärksam på att vi med vår verksamhet visade dem den väg de borde gå.

Husmannen, var hänryckt öfver att vi ville skaffa hans dotter plats, men så vidt vi kunde förstå, ännu mera glad öfver att hon i den främmande staden skulle finna ett hem i vår förening.

*I detta n:r af Tjänarinnebladet börjar en berättelse "Ur verkligheten", hvari förf. skildrar tjänstflickornas lif och förhållanden i hufvudstaden, och tro vi, att den skall väcka allmänt intresse bland våra läsarinor.*

### Tjänarinneföreningens plats-anskaffningsbyrå.

Grefturegatan 20 C.

Öppen mellan 11—4, 6—7.

Allm. tel. 94 39.

### Stockholms Tjänarinneförenings möten, kurser och föredrag december 1905—maj 1906.

December.

Torsdagen den 7 kl. 1/2 9 e. m.: Föredrag af fröken Dagmar Lauritzer. Ämne: Leo Tolstoy.

Torsdagen den 14: Ordinarie föreningsmöte.

Januari.

Torsdagen den 11: Ordinarie föreningsmöte.

Torsdagen den 18: Kurs i svenska språket.

Torsdagen den 25: Föredrag.

Under februari, mars, april och maj: 1:sta torsdagen: Svenska. 2:dra: Ordinarie föreningsmöte. 3:dje: Svenska. 4:de: Föredrag.

Lokal: Grefturegatan 20 C.

Obs.! Till föredragen äger allmänheten tillträde mot 10 öres entré, och kunna nya medlemmar vinna inträde i föreningen.

### Malmö tjänarinneförening

håller ordinarie möte 3:dje måndagen i hvarje månad uti Folkets Hus, sal n:r 4, kl. 9 e. m.

Nya medlemmar välkomna!

Styrelsen.

Malmö och omnejds tjänarinnor erinras om att hänvända sig till Malmö kommunala platsanskaffningsbyrå vid sökande af platser, då dessa fås afgiftsfritt.

Address: Hörnet af Östra Promenaden och Lilla Kvarngatan.

Öppet söckendagar 9—1, 4—7.

### Arbeterskornas tidning Morgonbris

— utgifven af kvinnornas fackförbund — utsänder sitt Julnummer i början af dec. Ur det omväxlande innehållet framhålls: *Memento af Ellen Key*, poem och skiss af frk. Ebba Westberg artiklar i koop. frågan, årsrevy af C. N. Carlsson, porträtt med biografi af kvinnliga socialistiska stadsfullmäktige i Norge m. m. Tidningens format 8-sidigt, järgtryck på fint papper.

Lösnummer 10 öre.

Exp.

### Liförsäkrings = Aktiebolaget



Stiftadt af

bolagen Skandia, Svea, Thule, Victorta och Skåne, hvilka jämte De Förenade ansvara för försäkringsaftalens fullgörande.

De Förenade meddelar liförsäkring både med o. utan läkareundersökning.

Premierna kunna erläggas årligen, halfårligen, kvartals- eller månadsvis eller pr vecka.

Minsta månadspremien är

vid barnförsäkring, Afd. B. 50 öre

vid öfriga försäkringsätt 1 kr.

Minsta veckopremie är 25 öre.

De Förenade har för kvinnor jämväl vid försäkring utan läkareundersökning användt särskilda dödlighetsstabeller grundade på grund kvinnor rådande dödlighetsförhållanden, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Barnförsäkring såväl å försörjarens som å barnets eget lif.

Premiebefrielse — icke blott uppskof — vid oförnöga till arbete på grund af sjukdom eller olycksfall medgifves enligt § 6 Allmänna försäkringsvillkoren, sedan oförnögan varit oafbrutet i minst fyra veckor.

De Förenade utbetalar den försäkrades vinst samtidsigt med försäkringssumman.

Närmare upplysningar lämnas af ELIN M. JANSON, Birger Jarlsgratan 18, in på g. kl. 9—7 Pianomagasinet, Allm. Tel. 73 70, R. T. 25 90.

STOCKHOLM 1905. A.-B. Arbetarnes Tryckeri.